

תפ"ח 857/01/16 - פלונית נגד מדינת ישראל, פלוני

בית המשפט המחוזי בנצרת

תפ"ח 857-01-16 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כב' השופטת אסתר הלמן, סגנית נשיא
המבקשת
נגד
המשיבים
1. מדינת ישראל 2. פלוני

החלטה

1. לפני בקשה לאפשר למבקשת לעיין בתיקבית המשפט, על ידי מתן גישה למערכת "נט המשפט".
2. המבקשת, הינה נפגעת העבירה, שבביצועה הורשע המשיב 2 (להלן: "המשיב") ואשר בוצעה בהיותו קטין. במסגרת הבקשה שהגישה, היא מבקשת כי יתאפשר לה לעיין במסמכים הבאים: כתב אישום; כתב אישום מתוקן; פרוטוקולי טיעונים לעונש; הכרעת דין; גזר דין; תסקיר מתלוננת.
3. בבקשה שהגישה, מציינת המבקשת, כי על מנת לממש את זכותה על-פי דין להגיש תביעה אזרחית, הינה מחויבת לצרף לכתב התביעה העתק כתב האישום והעתק פסק הדין. בבקשה מאוחרת נטען כי המבקשת מעוניינת לצרף לתביעתה גם את תסקיר נפגעת העבירה, שהוגש לבית המשפט.
4. עוד היא טוענת, כי מכוח היותה נפגעת עבירה, מקנה לה החוק את הזכות להיות נוכחת בדיונים, אשר נערכו בדלתיים סגורות, בעניין העבירה ממנה נפגעה. המבקשת מציינת, כי אמנם בחרה שלא להיות נוכחת בדיונים, אולם, לעמדתה, משבחר המחוקק לאפשר לה, כנפגעת העבירה, להיות נוכחת בדיונים הנערכים בדלתיים סגורות, הרי שהבקשה דנן יש בה כדי לממש את תכלית החוק.
5. המבקשת מציינת, כי הפסיקה הכירה בכך שהנטל המוטל על מבקש העיון הינו נטל קל ודי בכך שיצביע על קשר ענייני אפשרי בין בקשתו לעיון לבין הליך אחר אשר קיים בין הצדדים. לעניין זה לאמור בבג"צ 5917/97 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' שר המשפטים (8.10.2009).
5. המבקשת מעוניינת, כאמור, לעיין בתסקיר קורבן העבירה שנערך בעניינה, וזאת לאור זאת כי האמור בתסקיר משקף את מלוא הנזקים אשר נגרמו לה כתוצאה מביצוע העבירה. לטענתה, ממצאי התסקיר הינם חלק מפסק הדין המרשיע והינם קבילים כראייה חלוטה במסגרת תביעה נגרת. על כן היא מבקשת לעשות בתסקיר הקורבן שימוש במסגרת התביעה שברצונה להגיש, וזאת לצורך הוכחת נזק.

בעניין זה, מפנה המבקשת לע"א 8195/09 **פלוני ז"ל נ' פלונית** (20.9.2015), שם הכיר בית המשפט העליון בכך שתסקיר נפגעי העבירה הינו כלי לגיטימי להוכחת נזק במסגרת תביעה אזרחית, ובפרט במסגרת תביעה נגררת. נטען, כי ממילא עוסק התסקיר אודותיה ואין כל חשש פגיעה בפרטיותו של צד שלישי, באם תקבל לעיונה העתק ממנו.

.6 לאור כל האמור, ולאור הפגיעה שתיגרם לה באם לא יותר העיון, מתבקש בית המשפט להיענות לבקשה.

.7 המשיבה מס' 1, מדינת ישראל (**להלן: "המשיבה"**), הודיעה, כי אינה מתנגדת לבקשה, ככל שהיא נוגעת להעברת כתב האישום המתוקן, הכרעת הדין וגזר הדין לידי המבקשת, ובלבד שמסמכים אלה ישמשו לצורך ההליך המפורט בבקשה (תביעה נגררת לפלילים) ובכפוף למחיקת כל החלקים בגזר הדין הפוגעים בפרטיותו של הנאשם, אשר היה קטין בעת ביצוע העבירה.

.8 עם זאת, המשיבה מתנגדת לבקשה ככל שהיא נוגעת לתסקיר נפגעת העבירה אשר הוכן בעניינה של המבקשת. לטענת המשיבה, סעיף 191א לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 (**להלן: "חוק סדר הדין הפלילי"**) אינו מקנה לנפגעת העבירה, אשר אינה בעלת דין, זכות עיון בתסקיר.

.9 המשיב מס' 2 (**להלן: "המשיב"**) לא מסר תגובתו לבקשה.

דין והכרעה

.10 נקודת המוצא, הינה כי "כל אדם רשאי לבקש מבית המשפט לעיין בתיק בית משפט (להלן - בקשת עיון), ובלבד שהעיון בו אינו אסור על פי דין" (תקנה 4 (א) לתקנות בתי המשפט

ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), תשס"ג-2003, (להלן: "תקנות העיון").

.11 על פי תקנה 4(ד) לתקנות העיון, בבואו לשקול בקשת עיון, על בית המשפט ליתן דעתו, בין השאר, לענייניו של המבקש בהליך, לעניינם של בעלי הדין ושל מי שעלול להיפגע כתוצאה מהעיון, וכן לסבירות הקצאת המשאבים הנדרשת לשם היענות לבקשה. בהחליטו להתיר את העיון, רשאי בית המשפט לקבוע כל תנאי או הסדר הדרושים כדי לאזן בין הצורך בעיון לבין הפגיעה אשר עלולה להיגרם לבעלי הדין או לצד שלישי בשל העיון, לרבות השמטת פרטים, הגבלת מספר המעיינים ונקיטת אמצעים למניעת זיהום של בעלי דין או אנשים אחרים (תקנה 4(ו) לתקנות העיון).

.12 במקרה דנן מדובר בהליך שהתנהל בדלתיים סגורות, בשל היותו של המשיב קטין בעת ביצוע העבירה,

ועל כן קיים "איסור בדין לעיון בחומר המבוקש". נתון זה מקים בפני המבקשת משוכה, אך היא איננה בלתי עבירה, (ראה ע"פ 1616/15 פלוני נ' פלוני (26.05.2015)), ומחייבת עריכת איזון מתאים בין האינטרסים השונים, בשים לב להוראות החוק ולפסיקה, המתווים את הצורך בשמירה על פרטי הקטין, לרבות ובפרט תסקיר שירות המבחן בעניינו (ראה בהקשר זה, בין היתר את הוראת סעיף 9 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971, ובג"צ 2754/94 לוי נ' שרת העבודה והרווחה, פד נ(4), 353 (21/10/1996)).

13. החוק מאזן בין זכותו של הקטין לחיסיון פרטי ההליך המתנהל כנגדו לבין זכותו של נפגע העבירה, לקבל פרטים אודות ההליך, התקדמותו ותוצאותיו. כך נקבע בסעיף 9 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, כי בית המשפט "רשאי להרשות לאדם או לסוגי בני-אדם, לרבות לנפגע העבירה, להיות נוכחים בשעת הדין, כולו או מקצתו", וראה גם חוק זכויות נפגעי עבירה.

14. השיקולים דלעיל מביאים למסקנה כי יש לדחות את הבקשה, ככל שהיא נוגעת לעיון בתיק במלואו, בפרט שאין הבקשה מגלה את הסיבה לדרישה כוללת זו ועל פני הדברים, לצורך הגשת תביעה אזרחית לא נזקקת המבקשת לעיין בכל המסמכים הללו.

באיזון הראוי בין השיקולים הרלוונטיים, אני מתירה למבקשת לעיין בכתב האישום המתוקן, בו הודה המשיב מס' 2 (כא/2), בהכרעת הדין ובגזר הדין, שניתנו בעניינו של המשיב 2, למעט הסעיפים העוסקים בנתוני האישיים של הקטין ובכלל זה תוכנו של תסקיר שירות המבחן לנוער.

15. באשר לתסקיר קורבן העבירה, אפנה לסעיף 191א(א) לחוק סדר הדין הפלילי, העוסק בגילוי תסקיר לפי סעיף 187 וקובע, כי "העתק של תסקיר לפי סעיף 187(ב) יימסר לבעלי הדין, ובית המשפט ישמע כל טענה באשר לכתוב בו. בית המשפט רשאי להחליט, מטעמים שבטובת הנפגע, שלא למסור לנאשם את התסקיר או חלק ממנו, ובלבד שהנאשם קיבל תמצית מן המידע העובדתי הכלול בתסקיר, אם לדעת בית המשפט המידע חיוני לניהול ההגנה". המבקשת אינה בעלת דין ועל כן אינה רשאית לעיין בתסקיר.

יתרה מכך, בתסקיר נפגעת העבירה בעניינו, התבקש בית המשפט שלא לאפשר לנאשם (להבדיל מבא כוחו), לעיין בתסקיר, וזאת בהתאם לסיפא לסעיף 191א(א) דלעיל. קרי, התסקיר לא הועבר לעיונו של הנאשם עצמו. בקשת נפגעת העבירה לצרף את התסקיר לכתב התביעה ולסמוך עליו, משמעה העברתו לעיון המשיב מס' 2, מי שייצגו בהליך האזרחי ואולי גם גורמים נוספים שייקחו חלק באותו הליך.

16. המבקשת נסמכת על פסק הדין שניתן בע"א 8195/09 פלוני נ' פלונית, (20/09/2015), שם נפסק כי תסקיר נפגעת העבירה יכול לשמש ראיה בהליך האזרחי, המוגש בתביעה אזרחית נגדרת להרשעה

בפלילים. באותו עניין היה התסקיר מצוי בידי נפגעת העבירה והוגש כראיה מטעמה, והסוגיה בה עסק פסק הדין נסובה אודות משמעותו כראיה להוכחת הנזק. לא ניתן ללמוד ממנו לגבי האפשרות החוקית להעביר לעיון נפגעת העבירה את התסקיר, כל שכן, בנסיבות בהן התסקיר חסוי מאת הנאשם עצמו.

17. אמנם ניתן לתהות, האם מטרת ההוראה הינה להגן על המתלוננת עצמה, מדוע אין היא יכולה לוותר על הגנה זו ולחשוף ברצונה שלה את התסקיר לעיון אחרים. עם זאת, להבנתי הוראת החוק איננה מותירה בידי בית המשפט שיקול דעת, להעביר לעיון נפגעת העבירה את התסקיר שנערך על פי סעיף 187(ב) לחוק סדר הדין הפלילי.

18. סוף דבר, המשיבה תמציא לעיון המבקשת בדחיפות העתק מכתב האישום המתוקן, בו הורשע הקטין, העתק מהכרעת הדין והעתק מגזר הדין, להוציא סעיפים המפרטים את תוכנו של תסקיר שירות המבחן ביחס למשיב מס' 2 .

מובהר, כי אין באמור, כדי להתיר פרסום כל פרט שעלול להביא לזיהוי המשיב מס' 2.

ניתנה היום, כ"ה כסלו תשע"ח, 13 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.